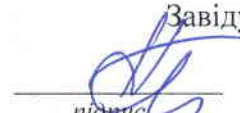

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Л. А. Онуфрієва

підпис
« 29 » серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ
ВИРОБНИЧА ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

підготовки фахівців **другого магістерського рівня**
першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівня вищої освіти

за освітньо-професійною програмою **Психологія**
назва ОПП

спеціальності **053 Психологія**
шифр і назва спеціальності згідно з навчальним планом

галузі знань **05 Соціальні та поведінкові науки**
шифр і назва галузі знань згідно з навчальним планом

мова навчання **українська**

2022-2023 навчальний рік

Розробники програми:

Наталія ГОНЧАРУК, доктор психологічних наук, доцент кафедри загальної та практичної психології

Оксана ЧАЙКОВСЬКА, кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної та практичної психології

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри загальної та практичної психології

Протокол № 18 від «29» серпня 2022 року

Завідувач кафедри

загальної та практичної психології _____

Ліана ОНУФРІЄВА

Схвалено науково-методичною ради факультету спеціально освіти, психології і соціальної роботи Протокол № 8 від «3» серпня 2022 року

Голова науково-методичної ради факультету _____

Вадим ЛЕВИЦЬКИЙ

ЗМІСТ

робочої програми практики

1. Вступ.
2. Мета і завдання, послідовність проходження практики.
3. Вимоги до баз практики та їх перелік.
4. Перелік визначених компетентностей, форми та методи контролю рівня сформованості компетентностей.
5. Терміни проходження практики.
6. Організація проведення практики (права та обов'язки здобувачів вищої освіти на практиці, керівників практик від кафедр і баз практики, правила техніки безпеки, взірці звітної документації тощо).
7. Зміст практики.
8. Індивідуальні завдання.
9. Вимоги до звіту про практику.
10. Критерії оцінювання результатів практики.
11. Порядок підбиття підсумків практики.
12. Рекомендована література.
13. Додатки (взірці оформлення звіту, щоденника).

1. Вступ

Програма практики укладена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія за освітньо-професійною програмою Психологія.

Міждисциплінарні зв'язки: психодіагностика, психокорекція, психотерапія, психореабілітація.

Виробнича переддипломна практика студентів закладів вищої освіти України є складовою частиною процесу підготовки магістрів, обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття відповідного кваліфікаційного рівня. Вона проводиться з метою придбання, закріплення і вдосконалення одержаних студентами теоретичних знань, формування у них професійних умінь та навичок для виконання майбутніх функціональних обов'язків, виховання потреби систематичного поновлювання своїх знань та творчого застосування їх у практичній діяльності і організовується та проводиться відповідно до навчальних планів і програм ЗВО і згідно з нормативними актами Міністерства освіти України.

Виробнича переддипломна практика студентів спеціальності «Психологія» є невіддільною складовою освітньо-професійної підготовки магістрів, основне завдання якої – закріплення теоретичних знань, отриманих у процесі навчання, формування у майбутнього психолога професійного вміння приймати самостійні рішення в певних соціальних умовах, оволодіння студентами сучасними методами, формами організації своєї діяльності.

У період практики закладаються основи досвіду професійної діяльності, практичних умінь і навичок, професійних якостей особистості майбутнього фахівця з психології за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр».

Практика є завершальним етапом підготовки майбутніх фахівців для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» згідно з напрямом, спеціальністю та спеціалізацією навчання і проводиться після опанування теоретичної частини та перед виконанням кваліфікаційної роботи (проєкту). Термін проведення практики – 2 тижні.

Виробнича переддипломна практика покликана сформувати у майбутнього фахівця професійні вміння і навички для реалізації психодіагностичної, профілактичної, розвивальної та психокорекційної функцій психолога; формування та закріплення вмінь складати програму дій на основі самостійно сформульованих гіпотез.

2. Мета і завдання практики

Мета виробничої переддипломної практики: поглиблення теоретичних та практичних знань, умінь, навичок з психології, загальних

засад методології наукової діяльності, аналіз та узагальнення емпіричного матеріалу для написання кваліфікаційної роботи та опанування методикою наукових досліджень.

Практика передбачає виконання таких *завдань*:

- узагальнювати й удосконалювати здобуті знання, практичні уміння і навички;
- опанувати професійний досвід із метою підготовки здобувачів вищої освіти до самостійної трудової діяльності;
- здійснювати збір матеріалів для виконання кваліфікаційних робіт;
- розвивати уміння і навички організації та проведення процедури емпіричного дослідження;
- здійснювати добір, адаптацію та розробляти методичний інструментарій відповідно до проблеми наукового дослідження; аналізувати та систематизувати отримані емпіричним шляхом результати та інформацію з наукових джерел;
- проводити оцінку ефективності застосування методичних засобів згідно з етикою науково-психологічних досліджень;
- надати науково-теоретичну інтерпретацію емпіричного матеріалу в кваліфікаційній роботі.

3. Вимоги до баз практики та їх перелік

Підприємства, організації, установи, що є базами проведення практики, мають відповідати таким вимогам:

- наявність структур, що відповідають професійній діяльності за спеціальністю «Психологія»;
- можливість забезпечення кваліфікованого керівництва практикою здобувачів вищої освіти;
- надання здобувачам вищої освіти права користування бібліотекою, лабораторіями, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики, з урахуванням політики конфіденційності бази практики;
- можливість працевлаштування випускників.

1. Спільна наукова лабораторія психології навчання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка та Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України.
2. Навчально-наукова лабораторія психології здоров'я Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.
3. Соціально-психологічна служба Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

4. Перелік визначених компетентностей, форми та методи контролю рівня сформованості компетентностей

Інтегральна компетентність: здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- цінування та повага різноманітності та мультикультурності;
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності:

- здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.
- здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.
- здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

(визначені освітньою програмою компетентності, для формування яких використовує ця навчальна дисципліна).

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми:

- вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів;
- узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки;
- робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій;
- розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість;
- розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість;
- доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

Форми проміжного і підсумкового контролю проходження практики і система оцінювання встановлюється робочою програмою практики з урахуванням вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики і освітньо-професійної програми підготовки фахівців.

Форми та методи контролю рівня сформованості компетентностей

Перелік компетентностей	Форми контролю	Методи контролю
Загальні компетентності		
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	Індивідуальний контроль	Оцінка тренінгу з питань адаптації та згуртування студентського колективу. Оцінка результатів формувального експерименту кваліфікаційної роботи
Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	Індивідуальний контроль	Аналіз програми соціально-психологічного тренінгу з питань адаптації та згуртування студентського колективу.
Цінування та повага різноманітності та мультикультурності	Взаємний контроль, самоконтроль	Використання індивідуального та диференційованого підходу під час проведення соціально-психологічного тренінгу з питань адаптації та згуртування студентського колективу.
Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	Взаємний контроль, самоконтроль	Дотримання Етичного кодексу психолога
Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	Взаємний контроль, самоконтроль	Навчальна (професійно-трудова) дисципліна
Фахові компетентності		
Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності	Індивідуальний, проміжний контроль	Оцінка результатів емпіричного дослідження за програмою кваліфікаційної роботи
Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік	Індивідуальний, проміжний контроль	Оцінка проведення тренінгу з питань адаптації та згуртування студентського колективу
Здатність організувати та реалізувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології	Проміжний, підсумковий контроль	Оцінка проведення психологічної просвіти студентської молоді з питань забезпечення психологічного супроводу в умовах діяльності соціально-психологічної служби
Програмні результати навчання		
Вміти організувати та проводити психологічне дослідження із	Індивідуальний, проміжний контроль	Оцінка результатів емпіричного дослідження за програмою кваліфікаційної роботи

застосуванням валідних та надійних методів		
Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки	Підсумковий контроль	Оцінка висновків кваліфікаційної роботи
Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій	Підсумковий контроль	Аналіз результатів дослідження студентського колективу
Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість	Індивідуальний, груповий контроль	Оцінка програми тренінгу з питань адаптації та згуртування студентського колективу
Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість	Фронтальний контроль	Оцінка впровадження програм психологічної просвіти студентської молоді
Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях	Індивідуальний, підсумковий контроль	Аналіз звіту

5. Терміни проходження практики

На проходження виробничої переддипломної практики відводиться 90 навчальних годин. Кількість кредитів ЄКТС – 3. Практика триває 2 тижні. Форма підсумкового контролю – диференційований залік.

6. Організація проведення практики

Права та обов'язки здобувачів вищої освіти на практиці

Права студентів-практикантів

1. Студент має право консультуватись з керівником практики від кафедри загальної та практичної психології з усіх питань, що стосуються його роботи у якості психолога-практиканта.
2. Одержувати консультації керівника від баз практики, адміністрації закладу з питань організації виробничої переддипломної практики.
3. Знайомитись зі зразками оформлення робочої документації.
4. Проходити практику у належних умовах.
5. Користуватись фондами бібліотек бази практики.
6. Брати участь у конференціях, методичних, наукових семінарах, які проводяться на базі практики.
7. Вносити пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу, організації виробничої переддипломної практики.

Обов'язки студентів-практикантів

Під час настановчої конференції до початку проходження практики студент зобов'язаний одержати від керівника практики вказівки та консультації щодо проходження практики та оформлення всіх необхідних документів.

1. Своєчасно з'явитись на базу проходження практики та повідомити адміністрацію закладу про своє прибуття.
2. Протягом перших трьох днів проходження практики ознайомити керівника практики з організаційними моментами своєї роботи і подати йому індивідуальний план роботи.
3. Узгодити з керівником день консультацій із питань практики та регулярно, кожного тижня, знайомити його з обсягом виконаної роботи.
4. Під час виробничої переддипломної практики виконувати правила внутрішнього розпорядку закладу, розпорядження адміністрації, викладачів та керівників від баз практики, що не суперечать програмі його роботи у якості студента-практиканта.
5. Дотримуватись Етичного кодексу психолога та Положення про психологічну службу системи освіти України.
6. Дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії.
7. Виконувати всі види робіт, передбачені програмою виробничої переддипломної практики.
8. Працювати у закладі вищої освіти 5 днів на тиждень, протягом 6 годин кожного дня.
9. Виконувати індивідуальний план роботи, регулярно вести звітну документацію практики (щоденник, протоколи тощо).
10. Протягом 3-ох днів після завершення терміну практики здати звітну документацію керівнику практики.
11. Своєчасно скласти диференційований залік з практики.

На період практики у закладі вищої освіти, де працюють студенти, призначається староста групи. **В обов'язки старости входить:**

1. Облік відвідування студентами бази практики.
2. Повідомлення керівників про пропуски студентами практики.
3. Повідомлення студентів про консультації та конференції, що проводяться у межах виробничої переддипломної практики.

Права та обов'язки керівників практик від кафедр і баз практики

Керівник практики здобувачів вищої освіти від кафедри:

- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед направленням здобувачів вищої освіти на практику;
- повідомляє здобувачів вищої освіти про форми звітності;
- бере участь у розробці програм практик;
- бере участь у розподілі здобувачів вищої освіти за базами практики;

-
- розробляє тематику індивідуальних завдань на практику та видає їх здобувачам вищої освіти до початку практики;
 - до початку практики проводить зі здобувачами вищої освіти інструктаж з безпеки життєдіяльності та охорони праці, оформляє відповідні документи;
 - бере участь у настановних інструктивних нарадах та підсумкових конференціях з питань практики;
 - відстежує своєчасне прибуття здобувачів вищої освіти до місць практики;
 - здійснює контроль за виконанням програми практики та строками її проведення;
 - забезпечує спільно з керівником практики від бази практики високу якість її проходження згідно з програмою;
 - надає методичну допомогу здобувачам вищої освіти під час виконання ними завдань практики;
 - перевіряє звітну документацію та оцінює роботу здобувачів вищої освіти;
 - готує звіт про проведення практики.

Керівник практики від бази практики, який здійснює загальне керівництво практикою, несе особисту відповідальність за її проведення.

Керівник практики від бази практики:

- розподіляє здобувачів вищої освіти за робочими місцями відповідно до графіка проходження практики, забезпечує ефективність її проходження;
- ознайомлює студентів з організацією робіт на конкретному робочому місці;
- контролює дотримання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- забезпечує проходження практики здобувачами вищої освіти в структурних підрозділах;
- сприяє підбору матеріалу для виконання кваліфікаційних робіт;
- оцінює якість проходження практики здобувачами вищої освіти, складає на них характеристику з відображенням виконання програми практики, якості професійних знань та вмінь.

Правила техніки безпеки

На підготовчому етапі керівник виробничої переддипломної практики під час настановчої конференції проводить зі студентами обов'язковий інструктаж з охорони праці і техніки безпеки.

1. Загальні положення

1. Студенту-практиканту належить перед кожним увімкненням обладнання візуально оглянути учбові місця, пульт та інше обладнання, що буде використовуватися. Слід упевнитися у відсутності пошкоджень апаратури, з'єднувальних дротів та перевірити наявність заземлення.

2. Перед початком проведення заняття студент-практикант має провести короткий інструктаж з правил користування обладнанням.

3. У випадку порушення правил користування необхідно негайно вимкнути обладнання (від'єднати від мережі електроживлення) та вжити необхідні заходи щодо усунення наслідків порушення.

4. Після закінчення використання обладнання студент повинен: вимкнути обладнання та від'єднати його від мережі електроживлення.

2. Дії в небезпечних ситуаціях

У випадку виникнення аварійної ситуації під час використання обладнання студент зобов'язаний повідомити про це викладача і, негайно вжити необхідні заходи, а саме:

1. При виявленні будь-яких пошкоджень в обладнанні кабінету негайно вимкнути обладнання, відключивши його від мережі електроживлення.

2. При ураженні електричним струмом необхідно негайно усунути дію електричного струму на постраждалого.

3. Якщо виникла зупинка дихання або серцебиття, негайно приступити до закритого масажу серця та здійснити штучне дихання.

4. Негайно викликати лікаря, а, в разі потреби, швидку медичну допомогу за телефоном 103. Потерпілого обов'язково доставити до медичного закладу.

5. При виникненні пожежі необхідно негайно вимкнути обладнання, відімкнувши його від мережі електроживлення.

6. Ліквідувати вогонь за допомогою вуглекислого або порошкового вогнегасника.

7. Вжити заходів щодо евакуації, попередити персонал закладу освіти, у разі потреби, викликати пожежну команду за телефоном 101.

7. Зміст практики

Змістовий модуль 1. Організаційно-методична робота

Планування роботи у якості студента-практиканта

Складання індивідуального плану роботи. Узгодження плану роботи з керівником практики. Затвердження індивідуального плану роботи керівником практики.

Ознайомлення зі службовою документацією науково-дослідних лабораторій та служб

Ознайомлення й аналіз службової документації спільної наукової лабораторії психології навчання КПНУ імені Івана Огієнка та Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України: плани роботи лабораторії, звіти, наукова продукція, видавнича діяльність, міжнародна співпраця, протоколи засідань. Вивчення науково-методичної літератури. Ознайомлення й аналіз службової документації навчально-наукової лабораторії психології здоров'я Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Ознайомлення зі службовою

документацією соціально-психологічної служби КПНУ імені Івана Огієнка.

Ознайомлення з особливостями роботи соціально-психологічної служби

Ознайомлення з особливостями роботи соціально-психологічної служби КПНУ імені Івана Огієнка. Ознайомлення зі службовою документацією. Ознайомлення з робочими програмами. Аналіз методичної літератури. Ознайомлення з навчально-методичними розробками.

Психологічна робота у соціально-психологічній службі університету

Розробка соціально-психологічного тренінгу з питань адаптації та згуртування студентського колективу. Проведення психологічної просвіти студентської молоді з питань забезпечення психологічного супроводу в умовах діяльності соціально-психологічної служби. Участь у проведенні психологічних заходів відповідно до плану роботи соціально-психологічної служби університету.

Робота за запитом керівника практики

Складання індивідуального плану проходження практики. Участь у засіданні лабораторії, методичному та науковому семінарах. Підготовка та написання кваліфікаційної роботи.

Змістовий модуль 2. Науково-дослідна робота

Аналіз та інтерпретація результатів емпіричного дослідження за програмою кваліфікаційної роботи

Опрацювання результатів дослідження із використанням математичних методів і застосуванням статистичного пакету SPSS. Формулювання загальних висновків.

Апробація кваліфікаційної роботи

Підготовка наукової статті за результатами наукового дослідження. Участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми сучасної психології: перспективні та пріоритетні напрями наукових досліджень молодих науковців». Регулярне відвідування консультацій наукового керівника.

Складання програми формувального експерименту дослідження

Психологічний аналіз отриманих емпіричних даних. Розробка та апробація психокорекційної програми за результатами наукового дослідження. Збір діагностичного матеріалу за результатами формувального експерименту та його науково-теоретична інтерпретація. Підготовка до передзахисту кваліфікаційної роботи.

Підведення підсумків практики

Аналіз рекомендацій щодо опрацювання результатів психологічного експерименту. Підготовка звітної документації до захисту виробничої переддипломної практики. Ознайомлення з критеріями оцінювання практики. Захист практики.

Програма виробничої переддипломної практики

№ з/п	Назва змістового модуля. Теми і підтеми	К-сть годин	Література	Форма звіту
Змістовий модуль 1. Організаційно-методична робота				
1.	Тема 1. Планування роботи у якості студента-практиканта Складання індивідуального плану роботи. Узгодження плану роботи з керівником практики. Затвердження індивідуального плану роботи керівником практики.	10	Основна: 4;5. Додаткова: 8;9;10;15;18.	Індивідуальний план роботи
2.	Тема 2. Ознайомлення зі службовою документацією науково-дослідних лабораторій і служб Ознайомлення й аналіз службової документації наукових лабораторій і психологічних служб: плани роботи, звіти, наукова продукція, видавнича діяльність, міжнародна співпраця, протоколи засідань. Вивчення науково-методичної літератури.	10	Основна: 4;5. Додаткова: 8;9;10;15;18;21.	Аналіз службової документації у щоденнику
3.	Тема 3. Ознайомлення з особливостями роботи соціально-психологічної служби КПНУ імені Івана Огієнка Ознайомлення з особливостями роботи соціально-психологічної служби КПНУ імені Івана Огієнка. Аналіз методичної літератури. Ознайомлення з робочими програмами. Ознайомлення з навчально-методичними розробками.	10	Основна: 4;5. Додаткова: 8;9;10;15;18;21	Аналіз роботи соціально-психологічної служби у щоденнику.
4.	Тема 4. Психологічна робота у соціально-психологічній службі університету Розробка соціально-психологічного тренінгу з питань адаптації та згуртування студентського колективу. Проведення психологічної просвіти студентської молоді з питань забезпечення психологічного супроводу в умовах діяльності соціально-психологічної служби. Участь у проведенні психологічних заходів відповідно до плану роботи соціально-психологічної служби університету.	10	Основна: 1;2;3;4;5. Додаткова: 8;9;10;15;18;21.	Програма соціально-психологічного тренінгу з питань адаптації та згуртування студентського колективу
5.	Тема 5. Робота за запитом керівника практики Участь у засіданні лабораторії, методичному та науковому семінарах. Наукова робота згідно річного плану роботи наукової лабораторії. Регулярне відвідування консультацій наукового керівника.	10	Основна: 4;5. Додаткова: 8;9;10;15;18;21.	Запис у щоденнику про виконану роботу
Змістовий модуль 2. Науково-дослідна робота				
6.	Змістовий модуль 2. Науково-дослідна робота Тема 6. Аналіз та інтерпретація результатів емпіричного дослідження за програмою кваліфікаційної роботи Проведення й опрацювання результатів дослідження із використанням	10	Основна: 3;5. Додаткова: 8;15;19;21.	Експериментальні методики вивчення особистості. Констатувальне дослідження за програмою

	математичних методів і застосуванням статистичного пакету SPSS. Формулювання загальних висновків.			кваліфікаційної роботи
7.	Тема 7. Апробація кваліфікаційної роботи Підготовка наукової статті за результатами емпіричного дослідження. Участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми сучасної психології: перспективні та пріоритетні напрями наукових досліджень молодих науковців».	10	Основна: Додаткова: 8;9;10;15;18;21.	Матеріали у збірнику наукових праць, матеріали міжнародних конференцій.
	Тема 8. Складання програми формувального експерименту дослідження Психологічний аналіз отриманих емпіричних даних. Розроблення та апробація психокорекційних програм за результатами наукового дослідження. Збір діагностичного матеріалу за результатами формувального експерименту та його науково-теоретична інтерпретація. Підготовка до передзахисту кваліфікаційної роботи.	10	Основна: 2;3;4;5. Додаткова: 1;2;4;5;7; 12;14;16;21.	Програма формувального експерименту дослідження.
1.	Тема 9. Підведення підсумків практики Аналіз рекомендацій щодо опрацювання результатів психологічного експерименту. Підготовка звітної документації до захисту практики. Ознайомлення з критеріями оцінювання виробничої переддипломної практики. Захист практики.	10	Основна: 2;3;4. Додаткова: 12;14;16;23;21.	Звіт про практику
	Разом	90		

8. Індивідуальні завдання

Мета індивідуальних завдань спрямована на дослідження теоретичних і практичних проблем із дисциплін, опанованих під час практичної підготовки студента; самостійне вивчення практичного досвіду роботи психолога, інноваційних технологій, що дасть змогу закріпити знання, розширити уміння і розвинути навички самостійної діяльності з особами, котрі мають психологічні проблеми. Індивідуальна навчально-дослідна робота студентів полягає у розвитку у них умінь пошукової, дослідницької діяльності, а також у формуванні вмінь ефективного використання методів наукових досліджень на практиці.

Орієнтовна тематика індивідуальних навчально-дослідних завдань

№ з/п	Назва теми
1.	Взаємозв'язок психологічного насильства в сім'ї та типу дитячо-батьківських відносин
2.	Особливості соціально-психологічної адаптації студентів-першокурсників
3.	Психологічні особливості стресостійкості студентів в умовах

	дистанційного навчання
4.	Психологічні особливості самоактуалізації сучасного юнацтва
5.	Вплив соматичного захворювання на психічний стан дитини
6.	Статеві-вікові відмінності уявлення про життєву перспективу старшокласників
7.	Стиль керівництва колективом як засіб активної взаємодії керівника з підлеглими
8.	Психологічні детермінанти креативної компетентності студентів
9.	Соціально-психологічні чинники адаптації підлітків у навчально-виховному колективі
10.	Психологічні особливості акцентуацій характеру підлітків
11.	Особливості впливу комунікативних здібностей особистості на внутрішньогрупові стосунки здобувачів освіти в ліцеї з посиленою військово-фізичною підготовкою

Орієнтовними різновидами навчально-дослідної роботи студентів є:

1. Розробка експериментальних програм.
2. Підготовка конспектів психологічних занять.
3. Написання наукових робіт та проведення емпіричного дослідження у межах виробничої переддипломної практики.

9. Вимоги до звіту про практику

Як правило, загальна форма звітності студента за практику – це подання оформленої відповідним чином робочої документації, звіту про роботу та характеристики на студента з оцінкою його роботи.

Захист практики проводять на основі співбесіди зі студентом та подання ним робочої звітної документації:

1. Щоденник практики, де фіксують індивідуальний план та щоденний опис результатів виконаної роботи.
2. Звіт практиканта за визначеною формою, оцінений керівником від бази практики.
3. Програма соціально-психологічного тренінгу з питань адаптації та згуртування студентського колективу.
4. Розділи наукової роботи за результатами констатувального і формульовального експерименту, їх науково-практична інтерпретація.
5. Підготовка публікації одноосібна під керівництвом наукового керівника або у співавторстві з науковим керівником.

За виконання завдань виробничої переддипломної практики виставляється залік із диференційованою оцінкою у комісії.

Підбиття результатів практики відбувається відповідно до принципів та критеріїв, передбачених робочою програмою практики.

Вимоги до складання звіту:

I. Загальні відомості про практику

- Тривалість і терміни практики.
- Місце проходження практики.

-
- Аналіз завдань та психологічної проблематики, характерної для установи, що є базою виробничої переддипломної практики.

II. Організаційно-методична робота

- Аналіз службової документації організацій, базових для проходження практики.
- Опис особливостей роботи організацій, базових для проходження практики.
- Опис психологічної роботи, виконаної за запитом психолога.
- Аналіз науково-методичної продукції (літератури, публікацій, розробок).
- Труднощі, які зустрічались під час проведення організаційно-методичної роботи.

III. Фахова психологічна робота

- Складання програм психодіагностичної і психокорекційної роботи.
- Звіт про підготовку соціально-психологічного тренінгу з питань адаптації та згуртування студентського колективу.
- Проведення психологічної просвіти студентської молоді з питань забезпечення психологічного супроводу в умовах діяльності соціально-психологічної служби.
- Кількість самостійно підготовлених психологічних занять (корекційних, просвітницьких), результати їх проведення.
- Участь у проведенні психологічних заходів відповідно до плану роботи соціально-психологічної служби університету.
- Труднощі, які виникали під час організації та проведення занять.
- Загальні висновки.

IV. Науково-дослідна робота

- Тема індивідуальної науково-дослідної роботи, яку опрацьовували під час практики.
- Збір експериментального матеріалу до виконання кваліфікаційної роботи. Опис експериментів, тестувань та анкетувань за темою наукового дослідження.
- Аналіз та опрацювання результатів емпіричного дослідження.
- Програма та проведення формувального експерименту дослідження
- Апробація кваліфікаційної роботи (підготовка наукової статті, участь у конференції).

VII. Висновки

- Результати практики (що дала практика: оволодіння новими знаннями; формування вмінь використовувати наявні знання у роботі з дітьми різного віку з різними психологічними діагнозами).
- Позитивні сторони в організації практики.
- Виявлені недоліки та шляхи їх подолання.
- Пропозиції щодо підвищення ефективності проведення практики.

10. Критерії оцінювання результатів практики

Контроль досягнень студента-практиканта проводиться за допомогою системи оцінювання, що використовується у закладі вищої освіти, з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS. Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної практичної діяльності за виконання завдань, визначених робочою програмою практики. Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні модуля (залікового кредиту) – 100. Рейтингова оцінка з практики враховується при підведенні підсумків загальної успішності студентів.

№ з/п	Завдання	Бали
1.	Ведення щоденника практики.	5
2.	Опис, аналіз робочої документації спільної наукової лабораторії психології навчання КПНУ імені Івана Огієнка та Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України та соціально-психологічної служби КПНУ імені Івана Огієнка	5
3.	Звіт про діяльність та внесення пропозицій щодо підвищення результативності діяльності підрозділу в якому практикант проходить практику	10
4.	Підготовка соціально-психологічного тренінгу з питань адаптації та згуртування студентського колективу	10
5.	Проведення психологічної просвіти студентської молоді з питань забезпечення психологічного супроводу в умовах діяльності соціально-психологічної служби.	10
6.	Психологічний аналіз отриманих емпіричних даних	10
7.	Програма формульовального експерименту та його науково-теоретична інтерпретація	10
8.	Підготовка до публікації наукової статті за результатами наукового дослідження.	10
9.	Участь у Міжнародній науково-практичній конференції. Підготовка доповіді.	10
10.	Звіт по практиці, що відображає хід та результати практики.	10
11.	Відгук керівника від бази практики	10
	Разом	100

Виробнича переддипломна практика оцінюється за наступними критеріями:

90–100 балів (відмінно):

- практика проведена на високому науково-методичному рівні;
- раціонально використовувалися методи наукового дослідження;
- самостійність та дисциплінованість в організації роботи;
- глибокі теоретичні знання з теми кваліфікаційної роботи;
- повністю виконана програма практики;
- своєчасно представлений звіт про виконану роботу.

82–89 балів (добре):

- практика проведена на високому науково-методичному рівні;
- успішно вирішені, але з відхиленнями у часі окремі завдання;

- допущення незначних помилок у проведенні робіт;
- повністю виконана програма практики.

75–81 балів (добре):

- допущення незначних помилок в реалізації завдань;
- успішно вирішені, але з відхиленнями у часі окремі завдання;
- допущення незначних помилок у проведенні робіт;
- повністю виконана програма практики.

67-64 балів (задовільно):

- допущення незначних помилок в реалізації завдань;
- недостатньо ефективно використання методів та прийомів дослідження;
- слабка активність практиканта.

60-66 балів (задовільно):

- допущення значних помилок в реалізації завдань;
- недостатньо ефективно використання методів та прийомів дослідження;
- слабка активність практиканта

35-59 балів (незадовільно):

- не повністю виконана програма практики;
- допущення складних та серйозних помилок під час виконання дослідження;
- наявність плагіату або ознак академічної недоброчесності в роботі;
- недисциплінованість під час проходження практики.

**Таблиця відповідності шкал оцінювання
досягнень студентів з практики**

Рейтингова оцінка з практики	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (y %)	Підсумкова залікова оцінка за національною шкалою (диференційована)
90-100	A (відмінно)	10	відмінно
82-89	B (дуже добре)	25	добре
75-81	C (добре)	30	
67-74	D (задовільно)	25	задовільно
60-66	E (достатньо)	10	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного проходження практики)		незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи під час повторного проходження практики)		

11. Порядок підбиття підсумків практики

Формою захисту практики є диференційований залік, який проводять перед комісією, призначеною завідувачем кафедри, факультетським керівником практики. До складу комісії (не менше трьох осіб) входять керівники практики від кафедри загальної та практичної психології та (за можливості) керівники практики від бази практики, а також викладачі дисциплін фахової підготовки. Комісія оцінює результати практики здобувачів вищої освіти в терміни, встановлені відповідним наказом про проведення практики здобувачів вищої освіти на базах практики в останні дні її проходження або в Університеті впродовж перших десяти календарних днів після завершення практики.

Підбиття результатів практики відбувається відповідно до принципів та критеріїв, передбачених робочою програмою практики. Місце, час і форму приймання заліку з практики визначає деканат факультету і доводить до відома здобувачів вищої освіти та керівників практик.

12. Рекомендована література

Основна

1. Дуткевич Т.В., Савицька О.В. Практична психологія: Вступ до спеціальності. 2-ге вид. навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 256 с.
2. Кузікова С.Б. Основи психокорекції : навч. посібник. Київ. : Академвидав, 2012. 320 с.
3. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т.В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с.
4. Психологічна служба : підруч. ; В.Г. Панок (наук. ред.); А.Г. Обухівська, В.Д. Острова та ін. Київ : Ніка-Центр, 2016. 362 с.
5. Строяновська О.В. Психологічна служба в системі освіти : Практикум з навчального курсу для практичних психологів : навч. посібн. Київ : Каравелла, 2010. 176 с.

Додаткова

6. Булах І.С., Семенча Л.Г. Психотехнологія корекції афекту неадекватності та дезадаптованості у підлітків : навч.-метод. посіб. Київ : НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2010. 95 с.
7. Вачков И.В. Основы технологии группового тренинга. Психотехники : учеб. пособ. 3-е изд. перера и доп., Москва : Ось-89, 2005. 256 с.
8. Гольдштейн А., Хомик В. Тренінг умінь спілкування: як допомогти проблемним підліткам ; пер. з англ. В. Хомик. Київ : Либідь, 2003. 520 с.
9. Девиантология : хрестоматия / сост. Ю.А. Клейберг. Санкт-Петербург : Речь, 2007. 411 с.
10. Евтихов О.В. Практика психологического тренинга. Санкт-Петербург : Речь, 2004. 256 с.

-
11. Захарук Т.В. Самопізнання та самовдосконалення : корекційно-тренінгова програма: формування позитивної Я-концепції підлітків з девіантною поведінкою. Чернівці : Рута, 2007. 72 с
 12. Коропецька О.М. Психологічні основи професійної орієнтації та самореалізації особистості : навч. посіб. Київ : КНТ, 2016. 438 с.
 13. Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень. URL : http://studbooks.net/70288/buhgalterskiy_uchet_i_audit/klassifikatsiya_na_uk_regulirovanie_nauchnoy_deyatelnosti
 14. Криворученко В.К. Научные школы. URL: http://www.zpu-journal.ru/e-zpu/2011/2/Krivoruchenko_Scholar_Schools/ Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції : навч. посіб. Суми : ВТД «У», 2006. 384 с.
 15. Марцин В.С., Міценко Н.Г., Даниленко О.А. та ін. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Львів : Ромус-Поліграф, 2002. 128 с.
 16. Немов Р.С. Психологія : в 3 кн., Кн. 2: Психологія образования. Москва : Владос, 2007. 606 с.
 17. Осипова А.А. Справочник психолога по работе в кризисных ситуациях. Ростов на Дону : Феникс, 2006. 315 с.
 18. Рай Л. Развитие навыков тренинга. Санкт-Петербург : Питер, 2002. 208 с.
 19. Таранов П.С. Приемы влияния на людей. Москва : Фаир, 2007. 603 с.
 20. Федорчук В.М. Соціально-психологічний тренінг: Розвиток комунікативної компетентності викладача: навч.-метод. посібник. Кам'янець-Подільський : Абетка, 2004. 240 с.
 21. Цимбалюк І.М. Психологічне консультування та корекція : Модульно-рейтинговий курс: навч. посіб. Київ : Професіонал, 2005. 656 с.
 22. Шнейдер Л.Б. Девиантное поведение детей и подростков. Москва : Академический Проект; Гаудеамус, 2007. 336 с.
 23. Юрченко С.О., Юрченко О.Є. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. 204 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Взірець оформлення титульної сторінки звіту про виконання практики

ЗВІТ

студента-практиканта ____ курсу _____ групи
факультету корекційної та соціальної педагогіки і психології
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана
Галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальності 053 Психологія
за освітньою програмою Психологія

(ПШБ)

про проходження *виробничої переддипломної практики*

Термін проходження практики з _____ до _____

Особистий підпис студента _____

**Взірець оформлення титульної сторінки
щоденника практики**

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

Виробнича

(вид практики)

Виробнича переддипломна практика

(назва практики)

Студента

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет

спеціальної освіти, психології та соціальної педагогіки

Кафедра

загальної та практичної психології

Освітньо-кваліфікаційний рівень

магістр

Спеціальність

053 Психологія

За освітньо-професійною програмою

Психологія

2 курс, 3 семестр, група _____

20__ /20__ н.р.
